

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6SŽi/18/2013
Identifikačné číslo spisu:	9011010255
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9011010255.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : H., M., proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor priestupkov, Drieňová 22, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-OP-2011/022134/TMB zo dňa 29. septembra 2011, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5S 12/2012-39 z 9. apríla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 12/2012-39 z 9. apríla 2013 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte rozhodnutia aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) podľa ustanovenia § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-OP-2011/022134/TMB z 29. septembra 2011, ktorým žalovaný podľa ustanovenia § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Obvodného úradu v Senici, odboru všeobecnej vnútornej správy č. ObU-SE-OVVS-A-2/2011/00463/P-2011/267-SV z 31.05.2011, ktorým konanie vo veci priestupku podľa § 21a ods. 1 písm. c) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), ktorého sa mal dopustiť obvinený H., zamestnanec Správy katastra Senica, podľa ust. § 76 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „priestupkový zákon“) zastavil, z dôvodu, že skutok, o ktorom sa konalo nie je priestupkom.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že aj keď bol žalobca ako navrhovateľ účastníkom priestupkového konania v zmysle ust. § 72 písm. d) v spojení s § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch, v priestupkovom konaní sa rozhodovalo o obvinení z priestupku a uložení sankcie H., zamestnancovi

Správy katastra Senica a rozhodnutím o zastavení konania - z dôvodu, že „skutok o ktorom sa koná nie je priestupkom“ - nemohol byť žalobca ukrátený na svojich právach. Rozhodnutie o priestupku sa totiž osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvňuje právnu pozíciu žalobcu, t. j. nezasahuje do právnej sféry žalobcu a ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia. Podľa názoru súdu, žalobca nebol oprávnenou osobou na podanie žaloby, pretože žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa nebolo rozhodnuté o žiadnych právach alebo povinnostiach žalobcu, z čoho vyplýva, že žalobca ním nemôže byť ukrátený ani dotknutý na svojich právach (rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Sž/2/2011).

Konajúci súd sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, že v danom prípade povinná osoba vydala fiktívne rozhodnutie podľa ust. 18 ods. 3 zákona o slobode informácií, ktorým odmietla požadovanú informáciu sprístupniť. S týmto postupom bol žalobca uzročený, keďže proti uvedenému rozhodnutiu podal aj odvolanie, ktoré nadriadený orgán Správy katastra Senica zamietol z dôvodu, že údaje z katastra nehnuteľností sú podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o slobode informácií poskytované podľa osobitného predpisu, t. j. zák. č. 162/1995 Zb. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov, ktorý v ust. § 68 ods. 2 obmedzuje verejnosť zbierky listín a sprístupňuje ich len osobám určeným v tomto ustanovení. V konaní nebolo osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie žaloby - aktívnej procesnej legitimácie žalobcu, keď táto nebola podložená žiadnym konkrétnym tvrdením o ukrátení na právach, ktorému by korešpondovalo jeho subjektívne oprávnenie vychádzajúce z konkrétneho právneho predpisu, ktoré by ovplyvnilo právnu pozíciu žalobcu a zasiahlo do jeho právnej sféry alebo spôsobilo zmenu jeho právneho postavenia (§ 250 ods. 2 O.s.p.). Na základe uvedených skutočností Krajský súd v Bratislave konanie podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., pretože rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení odvolania žalobca uviedol, že krajský súd konanie zastavil bez toho, aby ho meritorne preskúmal a rozhodol o ňom, pričom tvrdenie krajského súdu, že nebol oprávnenou osobou na podanie žaloby, považoval za úplne absurdné. Poukázal pritom na ustanovenia priestupkového zákona, v zmysle ktorých bol ako navrhovateľ účastníkom priestupkového konania a využil svoje právo podať žalobu na preskúmanie rozhodnutia žalovaného i prvostupňového správneho orgánu. Výrok uznesenia krajského súdu s poukazom na jeho odôvodnenie považoval za nezrozumiteľný, pričom absencia jasného a zrozumiteľného odôvodnenia podľa jeho názoru viedla k neúplnosti, nepresvedčivosti a nepreskúmateľnosti súdneho uznesenia a k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces priznaných v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Žalobca sa nestotožnil s názorom súdu, že v konaní nebolo osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie žaloby, keď táto nebola podložená žiadnym konkrétnym tvrdením o ukrátení na právach. Žalobca v odôvodnení odvolania uviedol, že z ust. § 250 ods. 2 vety prvej O.s.p. vyplýva, že na to, aby mohol byť žalobcom, v zmysle tohto ustanovenia úplne postačuje jeho tvrdenie, že bol na právach ukrátený rozhodnutím a postupom správneho orgánu a to bez ohľadu na to, či k takému ukráteniu v skutočnosti došlo alebo nie.

Podľa názoru žalobcu na podanie žaloby v danej veci bol aktívne legitimovaný a s poukazom na ust. § 250d ods. 3 O.s.p. mal za to, že krajský súd rozhodol na základe neexistujúceho právneho dôvodu, resp. na základe skutočností, ktorá nenastala. Z uvedených dôvodov odvolaciemu súdu navrhol, aby uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 12/2012-39 z 9. apríla 2013 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

III.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bolo vydané v súlade so zákonom, a preto navrhol, aby odvolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 12/2012-39 z 9. apríla 2013 potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 <. O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 <. veta prvá O.s.p.) a zistil že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky pre meritórne rozhodnutie vo veci.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1 <. O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydanom v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods <.. 2 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 2 <. veta prvá O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z dôvodov odvolania proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, po oboznámení sa s obsahom pripojeného súdneho a administratívneho spisu, dospel k záveru, že Krajský súd v Bratislave na základe vyššie uvedeného, správne najskôr posudzoval, či žalobca je osobou oprávnenou na podanie žaloby v súlade s § 250 ods. 2 <. veta prvá O.s.p., s ohľadom na tvrdené ukrátenie na jeho právach. Aktívna procesná legitimácia žalobcu, ako procesná podmienka v zmysle § 250 ods. 2 <. O.s.p., ktorá robí procesný subjekt osobou oprávnenou na podanie žaloby, v sebe zahŕňa kumulatívne dva predpoklady, a to postavenie účastníka správneho konania a súčasne ukrátenie na právach napadnutým rozhodnutím, vydaným v správnom konaní.

Súd v každej konkrétnej veci v intenciách citovaných zákonných ustanovení posudzuje, či žalobca spĺňa zákonom stanovené podmienky procesnej aktívnej legitimácie na podanie žaloby v správnom súdnictve.

Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku - upravujúcej „Správne súdnictvo“ - súd poskytuje ochranu výlučne subjektívnym právam žalobcu. Je nespornou skutočnosťou, že žalobca bol ako navrhovateľ účastníkom priestupkového konania v zmysle ustanovenia § 72 písm. d) v spojení s § 68 ods.1 zákona o priestupkoch, pričom v priestupkovom konaní sa rozhodovalo o obvinení z priestupku H., zamestnanca Správy katastra Senica. Rozhodnutie o priestupku v posudzovanej veci sa osobne týkalo iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvnilo právnu pozíciu žalobcu, t. j. nezasiahlo do právnej sféry žalobcu a ani nespôsobilo zmenu jeho právneho postavenia.

Za tohto stavu vo veci žalobca nemohol byť ani podľa názoru Najvyššieho súdu SR osobou oprávnenou

na podanie žaloby, pretože žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Obvodného úradu v Senici, odboru všeobecnej vnútornej správy č. ObU-SE-OVVS-A-2/2011/00463/P-2011/267-SV z 31. mája 2011, nebolo rozhodnuté o žiadnych právach alebo povinnostiach žalobcu, z čoho vyplýva, že týmto rozhodnutím žalobca nemôže byť ani ukrátený a ani dotknutý na svojich právach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poukázať na konštantnú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR vyjadrenú v jeho rozhodnutiach, a to napr. v rozhodnutí sp. zn. 6SŽi 2/2011, z ktorého vyplýva, že „pocit“ žalobcu o jeho poškodení na práve na informácie je z hľadiska priznania aktívnej procesnej legitímácie na podanie žaloby pri zastavení priestupkového konania proti konkrétnej fyzickej osobe odlišnej od žalobcu nepostačujúci a teda aj právne irelevantný, i keď konanie o priestupku bolo začaté na jeho návrh. Takto ani podľa názoru najvyššieho súdu v konaní nebolo osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie žaloby - aktívnej procesnej legitímácie žalobcu, keď táto nebola podložená žiadnym konkrétnym tvrdením o ukraťaní na právach, ktorému by korešpondovalo jeho subjektívne oprávnenie vychádzajúce z konkrétneho právneho predpisu, ktoré by ovplyvnilo právnu pozíciu žalobcu a zasiahlo do jeho právnej sféry alebo spôsobilo zmenu jeho právneho postavenia.“

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 <. O.s.p. potvrdil, stotožniac sa s názorom krajského súdu, že žalobca nie je osobou aktívne procesne legitimovanou na podanie žaloby v zmysle § 250 ods. 2 <. O.s.p..

O trovách konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 <. O.s.p. a § 250k ods. 1 <. O.s.p., tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému zo zákona právo na ich náhradu neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.